

НАПРЯМКИ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ КООПЕРАТИВНОГО СЕКТОРА НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

*Н.А. Гринюк, канд. екон. наук, доцент
Київський національний торговельно-економічний університет*

Сучасний стан розвитку економіки характеризується стрімкими процесами глобалізації та інтеграції господарської діяльності, що є передумовами формування єдиного глобального світового господарства.

Однією із значущих сфер світової інтеграції є міжнародний кооперативний рух. Світовий кооперативний досвід, частиною якого є і українська кооперація, свідчить, що кооперація – це не лише тип виробництва чи форма господарської діяльності, а економічно обумовлена ідеологія господарювання в жорстких економічних умовах, у тому числі трансформаційних криз та глобалізації світового економічного простору.

З огляду на зазначене вище особливої актуальності набуває аналіз перспектив розвитку міжнародної співпраці кооперативного сектора національної економіки в умовах посилення інтеграції і глобалізації світогосподарської діяльності.

Сьогодні кооперативний сектор економіки України знаходиться на стадії транзитивних змін і відображає радикальні перетворення як в економіці країни, так і в державі в цілому. Головна мета розвитку багатofункціонального кооперативного сектора національної економіки має полягати в реалізації широких можливостей кооперації та ефективному використанні її потенціалу для економічного зростання і соціальної орієнтації економіки України [1].

З усіх підсистем кооперативного сектора в Україні споживча кооперація є найбільш структурованою і організаційно оформленою: діє як соціально-економічна система і має диверсифіковану діяльність, що є характерною ознакою поширених в розвинених країнах багатofункціональних кооперативів.

Натомість найбільш гострими проблемами сучасного розвитку національної споживчої кооперації залишаються недостатня адаптація до ринкових форм і методів господарювання та істотне руйнування ресурсного потенціалу в складних економічних умовах сьогодення. Тому головною метою розвитку міжнародної інтеграції кооперативного сектора національної економіки слід вважати підвищення організаційно-економічної ефективності зовнішньоекономічного співробітництва як важливого напрямку трансформації, зміцнення і динамічного розвитку споживчої кооперації в умовах глобалізаційних і інтеграційних перетворень [2, 3]. Споживча кооперація України в процесі реформувань спрямовує свої зусилля на удосконалення моделі господарювання, відповідної ринковій економіці: оновлюється галузева структура, розвиваються нові види діяльності, в т.ч. банківська, страхова, інвестиційна, зовнішньоекономічна.

Сьогодні створені всі необхідні правові передумови для ефективної діяльності споживчої кооперації України на світовому ринку. Вітчизняне законодавство у сфері зовнішньоекономічної діяльності базується на дотриманні критеріїв економічної безпеки та національних інтересів, а також враховує вимоги міжнародних організацій щодо правового забезпечення міжнародних економічних зв'язків.

Реформування міжнародної економічної діяльності споживчої кооперації України як основної складової інтеграційних пріоритетів системи пов'язано з необхідністю більш активного застосування ринкового досвіду розвинених країн, виходом на нові ринки збуту, підвищенням рівня виробництва шляхом отримання іноземних інвестицій, нових технологій, належної фінансової підтримки.

Реалізація завдань розвитку міжнародної економічної діяльності підприємствами споживчої кооперації потребує формування і розвитку відповідної інфраструктури, складові якої забезпечать активізацію участі кооперативного сектора національної економіки у світогосподарських зв'язках і інтеграційних процесах (таблиця 1).

Реалізація вищезначених перспектив міжнародної інтеграції кооперативного сектора національної економіки сприятиме досягненню значних позитивних ефектів: зростанню продуктивності вітчизняного кооперативного сектора; розширенню торгівлі між країнами; структурній перебудові економіки; збільшенню обсягів зарубіжних інвестицій, трансферу технологій; посиленню національної конкурентоспроможності, зокрема кооперативного сектора економіки.

Заходи розвитку інфраструктури міжнародної економічної діяльності споживчої кооперації України
(узагальнено автором)

	Напрямок	Заходи
1	Створення інформаційного центру з питань міжнародної економічної діяльності споживчої кооперації	– створення бази даних організаційно-економічної і комерційної інформації, необхідної для ведення міжнародної економічної діяльності; – забезпечення доступу кооперативних підприємств до джерел інформації (правової, нормативно-довідкової, маркетингової, науково-технологічної, комерційної).
2	Створення інформаційно-консалтингових фірм для обслуговування міжнародної економічної діяльності споживчої кооперації	– надання консалтингових послуг з питань міжнародної економічної діяльності; – встановлення зв'язків з провідними зарубіжними консалтинговими фірмами, у тому числі на засадах спільної діяльності; – проведення експертизи міжнародних комерційних угод і інвестиційних проектів; – організація підготовки і цільової перепідготовки кадрів.
3	Створення інфраструктури для освоєння зовнішніх ринків	– участь підприємств споживчої кооперації у міжнародних виставках та ярмарках, торгах, аукціонній та біржовій торгівлі; – створення мережі митно-консигнаційних складів на основі складських приміщень споживчої кооперації; – створення та розвиток торгових домів, спільних підприємств, дочірніх підприємств та філій за кордоном, іноземних представництв; – розвиток необхідного автотранспортного парку з метою здійснення міжнародних вантажних перевезень.
4	Створення кооперативних лізингових фірм	– надання кооперативним підприємствам машин, обладнання і іншого устаткування імпортного та вітчизняного виробництва на умовах лізингу.
5	Створення інфраструктури іноземного туризму	– модернізація і створення нових об'єктів туристичного сервісу (готелів, пансіонатів, санаторіїв, баз відпочинку, кемпінгів, ресторанів, парку автотранспорту туристів).
6	Розвиток банківської та фінансово-кредитної інфраструктури у сфері міжнародної економічної діяльності споживчої кооперації	– створення системи кредитування та страхування експорту; – залучення коштів на цільове фінансування інвестиційних проектів; – сприяння розвитку перспективних форм фінансування (лізинг, факторинг тощо); – розвиток діяльності інвестиційних фондів та кредитних кооперативів.
7	Створення технопарків та інноваційних структур	– підвищення технічного та технологічного рівня виробництва продукції підприємств споживчої кооперації; – визначення пріоритетних територій для іноземного інвестування та здійснення заходів щодо їх пропонування потенційним інвесторам; – залучення іноземних інвестицій; – створення регіональних центрів інвестиційного проектування; – визначення експортної спеціалізації споживчої кооперації в міжнародному поділі праці.

Участь у міжнародну кооперативному співробітництві дозволить не лише інтенсифікувати розвиток кооперативного сектора української економіки, а й модернізувати і оптимізувати всю національну економіку, сприятиме максимізації отриманих переваг від її участі у інтеграційних процесах.

Перелік посилань:

1. Оцінка наслідків членства в СОТ для галузей економіки України //www.me.gov.ua
2. Стратегія розвитку споживчої кооперації України до 2020 рр. – К. : Укоопспілка, 2015. – 44 с.
3. Тереховська В.І. Споживча кооперація України та її економічна безпека //http://ukrcoop-journal.com.ua/2009-2/num/files/mconf211108.pdf